

Bortom Pilotprojekt: att snabba på energiomställningen för klimatneutrala städer

MESAM-forskningsprojekt i samarbete mellan
KTH (Rebecka Ericsson Engström, Olga Kordas) – projektledning
Linköpings universitet (Amanda Winter, Harald Rohrer)

With support from:

Samhällsutmaning – från pilot till omställning

- Allt fler städer sätter upp ambitiösa klimatmål. Pilotprojekt – där innovativa lösningar kan testas och utvärderas – är ett viktigt verktyg för att nå dessa mål.
- Samtidigt har pilotprojekt många utmaningar kopplat till deras förmåga att växa, länkas till (eller förändra) befintliga samhällsstrukturer och bidra till den bredare systemförändring.
- Syftar vi för mycket bara på pilotprojekt och experiment? Hur kan vi gå bortom pilotprojekt?

Vad menar vi med att gå 'bortom pilotprojekt'?

- Tidsperspektiv
 - Vad händer efter pilotprojektet? Hur byggs kontinuitet eller en progression mellan projekt?
 - Finns en sekvens där ett projekt bygger på lärdomar av tidigare projekt?
- Uppskalering
 - Oftast idé att pilotprojekt och experiment sen kommer att skalas upp
 - Men hur realistiskt är det och hur händer det i praktiken?
- Bortom isolerade projekt / projektifiering
 - Hur kan olika projekt bli en del av en större sammanhang av aktiviteter i omställningen?
- Diskussion om olika former av uppskalering
 - Tillväxt, replikering, ackumulering, omställning (Naber et al.)
 - Amplification / förstärkning istället uppskalering

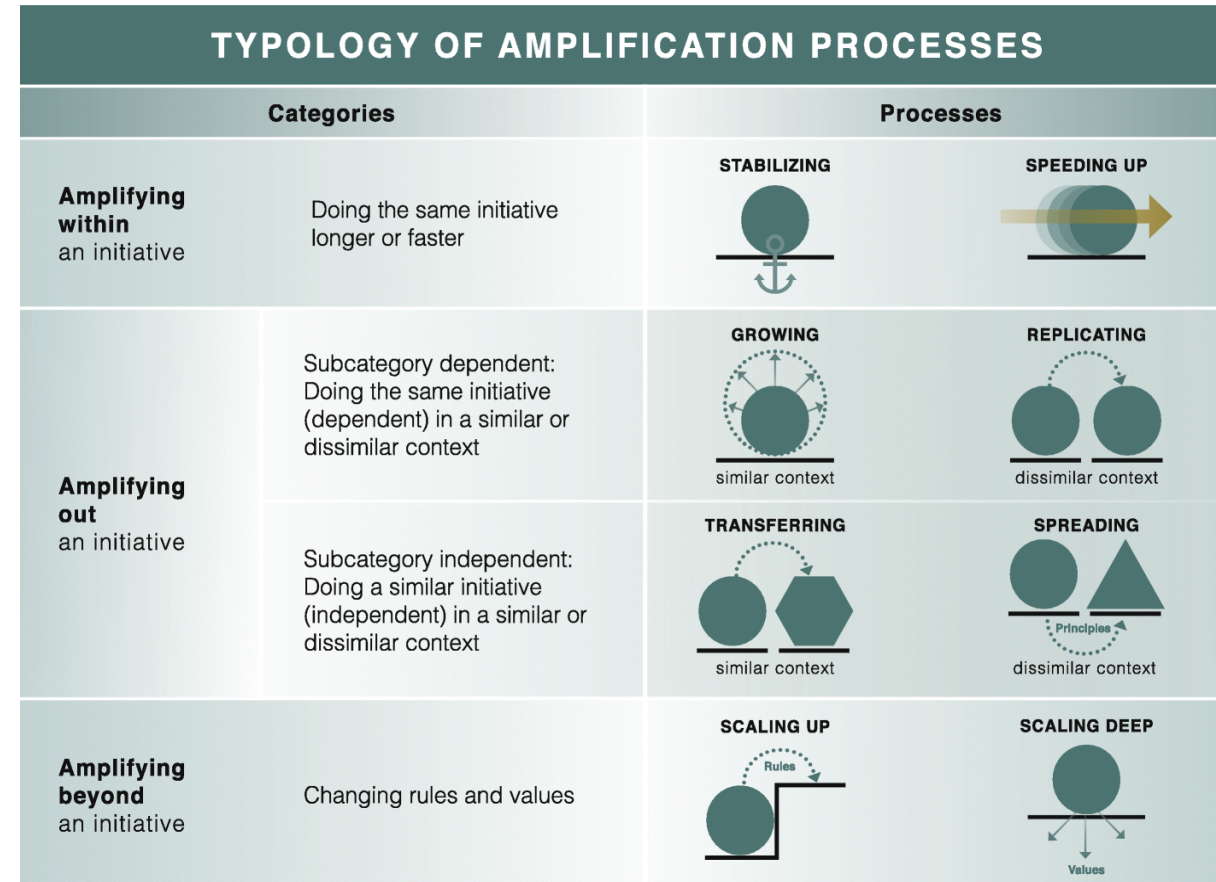

Fig. 2. from David P. M. Lam et al. (2020) 'Scaling the Impact of Sustainability Initiatives: A Typology of Amplification Processes'

Uppskalering – ett inte oproblematiskt koncept

Idén om uppskalering framhäver särskilda typer av projekt och 'theories of change'

Pfotenhauer et al. (2022) om 'politics of scaling'

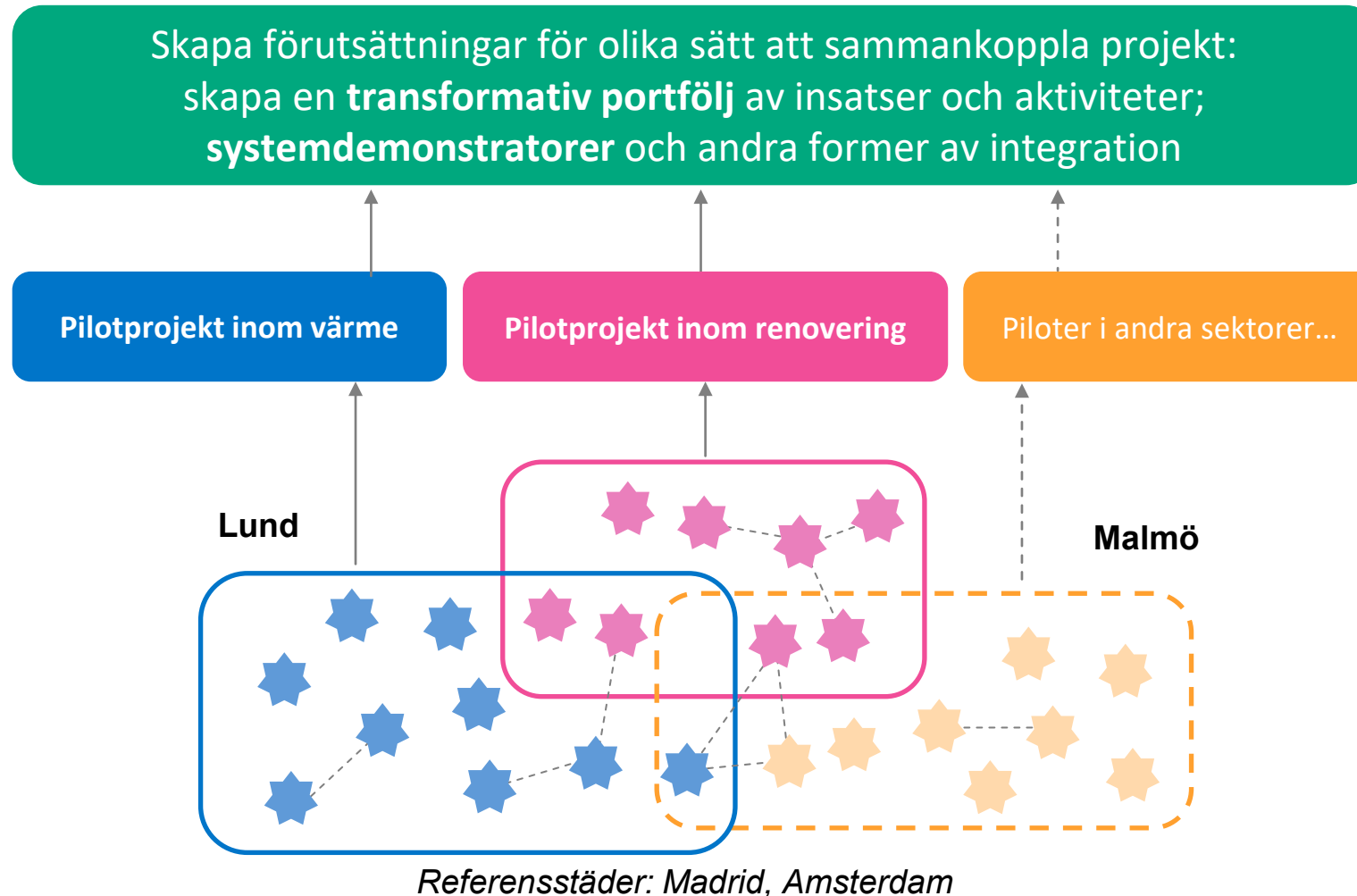
- Tendens till 'solutionism' – vi behöver ett färdigt objekt för att skala upp
- Uppskalbara experiment iscensätter framtider "som om" konsensus om denna framtid hade uppnåtts

Tsing (2012) 'On non-scalability'

- Emergens snarare än expansion - betydelse av kontext, situationsbundenhet, kontingens; skalning som översättningsprocess
- Förändring händer i (oväntade) sammanträffanden tvärsöver olikheter; kan ge upphov till nya agendor

Hur kan vi gå bortom en uppskalering av enskilda pilotprojekt?

Projektets mål

Genom kartläggning av (och samskapande av kunskap om) projekt som utvecklar

- hållbara värmesystem
- hållbar renovering av byggnader

vill forskningen inom 'Bortom Pilotprojekt' visa hur **demonstration av systemförändringar** i städer kan utformas och konceptualiseras.

Målet är att bygga upp ett **stöd för kommuner** (och andra beslutsfattare) att identifiera och prioritera insatser med potential att accelerera arbetet mot klimatneutrala städer.

